

[Time: 3:00 Hrs.]

[Marks:100]

Please verify whether you have received the right question paper.

N.B: (1) All questions are **compulsory** and subject to **internal choice**.

(2) All questions carry equal Marks.

(3) Figures to the right indicate full marks of questions.

- Q. 1 Answer the following : (any **two**) [20]
- (a) Differentiate between 'Void' and 'Voidable' contract.
 - (b) Which are the 'Essential elements' of 'Valid Offer'?
 - (c) What is meant by 'Minor' and which are the 'Effects of Minor's agreements'?
 - (d) Write short note on : (i) Meaning of 'Agreements',
(ii) Meaning of 'Communication of Offer Complete'.
- Q. 2 Answer the following : (any **two**) [20]
- (a) Describe 'Coercion' with its 'Effects on a Contract'.
 - (b) Explain the concept 'Agreement by way of Wager' alongwith its 'Essential Features'.
 - (c) What is the 'E-Contract'? Which are its 'Elements'?
 - (d) Elaborate 'Contingent Contracts' with its 'Types'.
- Q. 3 Answer the following : (any **two**) [20]
- (a) What is meant by the 'Contracts of Indemnity'? Which are the 'Rights' of 'Indemnity Holder'?
 - (b) Differentiate between 'Contract of Indemnity' and 'Contract of Guarantee'.
 - (c) Which are the 'Rights' and 'Duties' of 'Bailee'?
 - (d) Describe the 'Meaning' and 'Essentials' or 'Features' of 'Valid Pledge'.
- Q. 4 Answer the following : (any **two**) [20]
- (a) Explain the 'Situations' of 'Termination of Agency'.
 - (b) Elucidate the 'Essentials' of 'Valid Sales' or 'Formation' of a 'Contract of Sale.'
 - (c) Explain 'Implied Conditions' and 'Implied Warranties'.
 - (d) Write short note on : (i) 'Transfer of property' in 'Unascertained Goods',
(ii) 'Meaning' and 'Characteristics' of an 'Unpaid Seller'.
- Q. 5 Answer the following : (any **two**) [20]
- (a) Write in detail about the 'Classification' of 'Negotiable Instruments'.
 - (b) What is meant by 'Promissory Note'? Enumerate its 'Essentials'.
 - (c) Elaborate on the 'Types' of 'Crossing of the Cheque'.
 - (d) Explain the meaning of 'Holder in Due Course'. Which are its 'Essential Qualifications'?

(मराठी रुपांतर)

[गुण: १००]

[वेळ: ३ तास]

कृपया तुम्हाला योग्य प्रश्नपत्रिका मिळाली आहे का ते तपासा.

सूचना: (१) अंतर्गत प्रश्नांच्या निवडीखेरीज सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

(२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत; उजव्या बाजूचे अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

(३) मूळ इंग्रजी प्रश्न प्रमाण मानावेत.

प्र. १ खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या : (कोणत्याही दोन) [२०]

- (अ) 'व्यर्थ' व 'व्यर्थनीय' करार यांतील फरक स्पष्ट करा.
- (ब) 'वैध प्रस्तावा'साठी आवश्यक बाबी कोणत्या आहेत?
- (क) 'अज्ञान' म्हणजे काय आणि त्याच्या सोबत केलेल्या करारांचे कोणते परिणाम होतात?
- (ड) टीपा लिहा : (१) 'करारा'चा अर्थ, (२) 'प्रस्ताव कळविण्याच्या प्रक्रियेच्या पूर्तते'चा अर्थ

प्र. २ खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या : (कोणत्याही दोन) [२०]

- (अ) 'धाकदपटशहा' त्याच्या करारावर होणाऱ्या परिणामांसह विषद करा.
- (ब) 'पैसेचे करार' ही संकल्पना त्यासाठी आवश्यक असणाऱ्या बाबींसह स्पष्ट करा.
- (क) 'इ-करार' म्हणजे काय? त्यासंबंधीचे घटक अथवा प्रकार कोणते आहेत?
- (ड) 'संभाव्य घटनावलंबी करार' त्याच्या प्रकारांसह सुस्पष्ट करा.

प्र. ३ खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या : (कोणत्याही दोन) [२०]

- (अ) 'नुकसान भरपाईचे करार' म्हणजे काय? नुकसान भरपाई धारकाचे अधिकार कोणते आहेत?
- (ब) 'नुकसान भरपाईचा करार' आणि 'हमीचा करार' यांतील फरक स्पष्ट करा.
- (क) 'निक्षेपगृहीतदार' अथवा 'निक्षेपगृहीत्या'चे अधिकार आणि कर्तव्ये कोणती आहेत?
- (ड) 'वैध तारणा'चा अर्थ तसेच त्यासाठी आवश्यक बाबी विषद करा.

प्र. ४ खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या : (कोणत्याही दोन) [२०]

- (अ) 'प्रतिनिधित्व संपुष्टात आणण्या'च्या परिस्थिती स्पष्ट करा.
- (ब) 'विक्री वैध ठरण्या'साठी आवश्यक असलेल्या गोष्टी विषद करा.
- (क) 'गृहीत प्रमुख अटी' तसेच 'गृहीत दुय्यम अटी' स्पष्ट करा.
- (ड) टीपा लिहा : (१) 'निश्चित न केलेल्या' वस्तुच्या मालकी हक्काचे हस्तांतरण, (२) 'अदत्त विक्रेत्या'चा अर्थ व वैशिष्ट्ये.

प्र. ५ खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या : (कोणत्याही दोन) [२०]

- (अ) 'चलनक्षम दस्तऐवजां'चे प्रकार विस्ताराने लिहा.
- (ब) 'वचनचिठ्ठी' म्हणजे काय? त्यासाठी आवश्यक गोष्टी नमूद करा.
- (क) 'धनादेश रेखांकना'चे प्रकार विषद करा.
- (ड) 'यथाविधी धारक' म्हणजे काय? त्यासाठी आवश्यक निकष कोणते आहेत?